

שיעורי חינוך

פונעם ראש ישיבה שליט"א

פראקטישע עצות און הדרכות פאר עלטערן, מלמדים, מחנכים און מהנכות

פרשת ויקה"פ - החודש תשפ"ג

גליון ד'

שעורים אין חנוך

זונטאג פרשת וארא תשפ"ג אין עיה"ק ירושלים תוככ"א

רעדן און טראכטן פון דעם, אבער א קינד'ס מח איז נאך זייער גראד, איז זייער גרינג אים צו פארררייען, מען זאגט פאר'ו קינד: "מען דארף רעדן איידל!" אזוי ווערט די גאנצע נושא דערשטיקט און זיי רעדן מער נישט דערפון.

רעדן צו די עלטערן

אויך דארף מען שיינערהייט רעדן צו די עלטערן אז מען זאל פרובירן נישט צו רעדן פון דעם, ווייל אונזערע קינדער ווערן צעמישט. עלטערן זענען נישט שלעכט, מען דארף נאר רעדן מיט זיי; מען רופט אראפ די משפחה און מען רעדט זיך דורך, מען איז זיי מסביר אז דאס איז אונזער וועג ווי אזוי מיר פירן די מוסד, יעדע טאטע מאמע איז בארעכטיגט צו פירן זייער שטוב ווי אזוי זיי ווילן, אבער יעדע מוסד נעמט א גאנג ווי אזוי עס זאל זיך פירן, דארפן די עלטערן זען נישט אוועקצומאכן אדער זאגן אנדערש פון וואס מען לערנט מיט די קינדער אין חדר און אין שולע.

דער מלמד .. גרו יאיר שרייבט מיר יעדן טאג - פון ווען די מוסד האט זיך געעפנט - א בריוו, [דאס האב איך נאכנישט געהאט, איך האב געמיינט אז נאך א חודש צוויי וועט ער זיך אפקילן און מער נישט שרייבן טעגליך, אבער ער שרייבט מיר ווייטער טעגליך א בריוו] מיט א באריכט וואס טוט זיך אין חדר פון סבריה, יעדעס מאל הייבט ער אן די בריוו מיט דעם לשון: "לכבוד הראש ישיבה, המדריכינו בדרך אלקים חיים".

קענט עטץ ניצן דעם אויסדרוק פאר די עלטערן, זאגט: מען קען דאך נישט מאכן א מוסד עס זאל זיך פירן פונקט ווי אזוי דו ווילסט זיך פירן מיט דיניע טעכטער, אויסער אויב די מוסד איז געמאכט נאר פאר דיניע טעכטער... אבער אז מען נעמט זיך צוזאם עטליכע משפחות, האט יעדער איינער אן אנדערע שניט ווי אזוי עס זאל זיך פירן, פאר דעם באדערט דאס און פאר דעם באדערט יענץ, דער וויל אזוי און יענער וויל אנדערש, קען מען דאך

זיך מחזק זיין אינאיינעם און מיטטיילן זאכן וואס מען קען זיך נישט אליינס אן עצה געבן. צום ביישפיל, ווען א קינד רעדט זאכן וואס מען דארף נישט רעדן, און דער מלמד אדער די לערערין ווייסט נישט וואס צו טון, זאל מען גיין פֿרעגן דעם מנהל וואס צו טון, און אז דער מנהל וועט אויך נישט וויסן ווי אזוי דאס צו האנדלען, קען ער מיר שרייבן און פֿרעגן ווי אזוי מען באגייט זיך אין דעם פאל.

מחנכים און עלטערן ארבעטן צוזאמען
ביי 'חינוך' דארפן די מחנכים און עלטערן ארבעטן צוזאמען; עטץ מיינטס ווען איך האב געעפנט אונזער מוסד אין אמעריקע האב איך נישט געהאט קיין שווערע מעשיות? איך האב געהאט אסאך זאכן וואס האט מיר געשטערט, איינע פון די זאכן איז געווען, אז איך האב אריין גענומען משפחות אויך וואס זענען נישט פון אנשי שלומינו. זענען געווען קינדער וואס זענען געקומען פון זייער גוטע משפחות און האבן גערעדט מיט די קינדער וועגן די נושא פון האבן קינדער. בעצם איז דאס נישט קיין שלעכטס, עס איז נישט קיין ניבול פה צו רעדן ווען עס גייט זיין א שמחה אין די משפחה, עס זענען דא משפחות וואס יעדעס מאל פאר עס גייט זיין א שמחה אין די משפחה רעדט מען דערפון מיט די גאנצע משפחה, גרויס און קליין, אבער ביי אונז איז דאס א זאך וואס מען רעדט נישט מיט די קינדער.

האבן מיר גערעדט מיט די מלמדים און לערערנים אז ווען זיי הערן קינדער רעדן פון קומענדיגע שמחות זאל מען עס דערשטיקן, נישט אז דער קינד איז געווארן א שגץ ווייל ער רעדט דערפון, חס וחלילה, ביי אונז אין חדר און אין שולע איז נישטא אזא זאך ווי "שגץ", "שיקסע", נאר מען זאגט פאר די קינדער: "עס איז נישט איידל צו רעדן פון דעם, דער אייבערשטער געבט קינדער".

א דערוואקסענער מח קען מען נישט אזוי גרינג פארררייען, ווייל ער וויל נאר ווייטער

מיר ברענגען אייך דא דעם פֿערטן חלק פונעם שיעור, וואס דער ראש ישיבה שליט"א האט געגעבן פאר די מחנכים אין ארץ ישראל, דעם פארגאנגענעם זונטאג פרשת וארא. יעדע ענין פונעם שיעור פאר זיך איז פול מיט פראקטישע עצות און הדרכה בעניני חינוך.

אויסלערנען צו רעדן איידל

עס איז וויכטיג פאר'ן מלמד און לערערין צו צולייגן אן אויער צו די שמועסן פון די קינדער, מען זאל הערן פון וואס און וויאזוי זיי רעדן, אזוי קען מען זיי אויסלערנען צו רעדן איידל. אז מען הערט א קינד זאגט איבער א דזשאווק וואס איז נישט איידל, זאל מען אים זאגן: "די דזשאווק איז נישט אן איידעלע דזשאווק".

אויסלערנען צו האבן א שיינע שפראך

אויך דארף מען אויסלערנען קינדער צו האבן א שיינע שפראך; ברוך השם אז ביי מיר אינדערהיים ניצט מען נישט די ווערטער: "משוגענער", "צענדרייטער", "עקלדיג", אבער ווען איך מאך פיאות פאר מיין דריי יעריג קינד און איך שיק אים אין חדר, קומט ער שוין נאך צוויי טעג אהיים, און שרייט אויף די מאמע: "משוגענע!" ווער האט אים אויסגעלערנט דעם ווארט? דאס האט ער געהערט פון זיינע חברים אין פתח, וואס ביי זיי אינדערהיים געבט מען נישט אזוי אכטונג צו רעדן שוין, ווייל קינדער זאגן איבער וואס זיי הערן אינדערהיים, ווי די הייליגע חכמים זאגן (סו"ב נ"ג): "שותא דינקא בשוקא", וואס א קינד רעדט, "או דאבוה או דאימיה", אדער האט ער דאס געהערט פון דער טאטע אדער פון די מאמע. נאכדעם נעמט מיר א שטיק צייט אויסצולערנען דעם קינד אז די ווערטער ניצט מען נישט, דארף דער מלמד און לערערין צוהערן ווי אזוי די קינדער רעדן, און אריין לייגן אין זיי געשמאקערהייט אז מען קען נאר רעדן שוין.

ארבעטן צוזאמען מיט'ן מנהל

כדי א מלמד און א לערערין זאלן מצליח זיין דארף מען ארבעטן צוזאמען מיט'ן מנהל,

>>> פארזעצונג פון עמוד א'

נישט מאכן אז דער מוסד זאל שטימען אינגאנצן לויט יעדן איינעם, דארף מען נעמען א שניט ווי אזוי די מוסד זאל זיך פירן, אונזער מוסד האט איינער וואס איז אונז "מדריך בדרך אלקים חיים", אונזער מוסד פירט זיך אויפ'ן שניט ווי אזוי דער ראש ישיבה איז אונז מדריך.

מען קען נישט גיין מיט גאר לאנגע האר

ביי יעדע ספק וואס מען האט דארף מען פרעגן, און זיין קלאר אויף וואס מען זאל פארהאלטן א קינד און אויף וואס נישט. אין די מוסד וואו איך האב געלערנט האט מען פארגעהאלטן און פארשעמט ווער עס איז געקומען מיט אנדערע סארט גלעזער; ביי אונז מאכט מען נישט קיין עסק פון דעם, אבער עס איז דא זאכן אויף וואס מען מוז זיך שטעלן, צום ביישפיל, אין בית פיגא אין אמעריקע אז א תלמידה קומט מיט לאנגע האר, אפילו עס איז צוזאמגענומען (פאני). זאגט מען שיינערהייט זי זאל זיך שניידן די האר, מיט שיינעם פועל'ט מען אלעס.

א וועג ווי אזוי מען רעדט

מען דארף עס אבער זאגן זייער זייער שיין, עטס דארפט ענק אויסלערנען די וועג ווי אזוי מען רעדט אין 'היכל הקודש', מן הסתם האט עטץ שוין געהערט ביי די שיעורים דאס וואס איך דערצייל, אז אין אנהייב ווען איך בין מקורב געווארן צו מוהרא"ש, בין איך איינמאל געשטאנען אין גאס נאכ'ן שיעור וואס מוהרא"ש האט געגעבן,

האט זיך אנגעטון אינטערעסאנטע שיד וכו' וכו', עס איז זיכער אז זיין ווייב מאכט אים נישט ערליך, מען דארף שוין מאכן א גט! האב איך אים געזאגט: "דיין זון איז א טייערער אינגערמאן, און זי איז א טייערע פרוי, ווארט אביסל, עס וועט אריבערגיין", מען רעדט דאך נישט אז דער אינגערמאן איז א לץ, א מניול, ער רעדט ניבול פה חס ושלום און די פארפאלק מאכן חרוב אנדערע, דער פאל איז א פשוט'ע 'קטנות המוחין' פון זיי, און אז מען וועט רעדן צו זיי שיין, און מען וועט ווארטן אביסל, וועלן ביידע ווערן בעסער.

זאגט מיר דער טאטע: "גיין, עס איז געפערליך, עס איז א הירוס הדת!" זאג אים איך, איך קען נישט דעם וועג; איך זע ווי ער קומט אין בית המדרש, ער טוט אן תפילין, ער זאגט משניות, אויב איז ער א 'מהרס' און א 'פורק עול' פארן וואס זאגט ער משניות?! א 'מהרס' און א 'פורק עול' דארף נישט די משניות! אז זיין ווייב שרייבט מיר 'זי האט ענדיגט תהלים', וואס קען דען זיין מיט איר? א 'שיקסע' זאגט נישט קיין תהלים! דאס גייט נישט צוזאמען, אז זי ענדיגט תהלים האט זי א אידישע נשמה, עס קומט בלויז פון 'קטנות הדעת', זיי מיינען אז נאר אויב מען וועט גיין אנגעטון אזוי און אזוי וועלן זיי זיין פרייליך, וועט מען ווארטן אביסל, און קוקן גוט אויף זיי, וועט זיך אלעס טוישן צום גוטן".

און צוויי בחורים מיט א גרויסע טשופ זענען דורכגעגאנגען, מיין קאפ האט נאך געטראכט אזוי ווי מען טראכט ווען מען איז נישט מקורב צו א צדיק, האב איך אזוי אומוועלנדיג געטראכט: "זיי זענען שקצים!" הער איך ווי איינער פון די תלמידים רופן זיך אן: "אוי, דאס הארץ גייט מיר אויס, דער בחור איז נעבעך אזא רחמנות!" ווען איך בין אהיים געקומען האב איך שוין נישט געקענט איינשלאפן בינאכט, 'וואס הייסט דאס הארץ גייט אויס פאר אים? איז ער דען א איד?... ער איז א שגץ!' איך קען דאס נישט מסביר זיין פאר ענק ווייל עטץ זענטס שוין מקורב, אפער געדענק עטץ שוין נישט ווי אזוי מען טראכט אָנעם רבין.

איך געדענק ווי אזוי איך האב געטראכט, 'יענער איז א שגץ!' א 'שיקסע!' א 'רשע!' א 'פריצה!' אבער ווען מען איז שוין מקורב צום רבין זעט מען שוין אנדערע זאכן, 'איך זע שוין א איד, א נשמה'. עס איז דא א וועג ווי אזוי מען קען אויך די סארט מענטשן שיין מאכן, איבערהויפט אז יענער קומט לערנען אין אונזער מוסד אין 'היכל הקודש', קען מען אים נישט דערווערנען און כל שכן אז דערווערנען העלפט נישט, מען דארף ניצן די ריכטיגע וועג ווי אזוי עס צו זאגן אז יענער זאל עס אננעמען.

עס איז בלויז א 'קטנות הדעת'

א איד איז צוגעקומען צו מיר, ער האט זיך אפגערעדט, זיין זון דריידט זיך ביי מיר, און ער

המשנה מיט'ן אייבערשטנס'ס הילף קומענדיגע וואך

חיזוק פאר מלמדים

ארויסגענומען פונעם 'דף שיעור' פונעם ראש ישיבה שליט"א

איין טאג נאכ'ן דף שיעור האט דער ראש ישיבה שליט"א געגעבן א הערליכע שמועס אין חינוך, אז מען זאל ליב האבן יעדעס תלמיד.

ליב האבן יעדן איינעם

דער ראש ישיבה האט געזאגט: אויב א מלמד האט פיינט א קינד, אדער ער האט נישט ליב א קינד, טאר ער נישט אזוי אריין גיין אין כיתה. א מלמד וואס האט א שנאה אויף א קינד זאל ענדערש גיין ארבעטן מיט קיבן אדער שלעפן באקסעס, ווייל א קאך און א באקס אז מען האט עס פיינט און מען ווארפט עס, מען האקט עס, און מען שטויסט עס, איז נישט אזוי געפערליך, ווידער א קינד אז מען האט אים פיינט, טאר מען נישט זיין א מלמד.

וואס קען מען טאקע טון ווען מען שפירט ביי זיך א שנאה אויף געוויסע קינדער אז זיי זענען שלעכטע קינדער וכו', א מענטש איז דאך נישט קיין מלאך וואס קען ער טון דערצו? וועל איך ענק דערציילן וואס איך האב געטון אלס מלמד אין כיתה ט; איך בין געגאנגען שלאפן אכט

אזוינער, פלעג איך אויפשטיין יעדן פארטאגס און אראפגיין זעקס גאסן פון מיין הויז, צום פלאץ וואו מען קען דארט זען די וואסער, איך בין דארט געזיגן און געוויינט צום אייבערשטן: 'רבוננו של עולם, איך קען נישט אריינגיין אין כיתה, די צוויי דריי קינדער האב איך נישט ליב, איך ציטער אריין צו גיין אזוי אין כיתה, איך שפיר אז איך גיי זיי מאכן פאר גוים, איך גיי זיך אומגיין מיט זיי מיט א שלעכטע באנעמונג', אזוי האב איך געבעטן דעם אייבערשטן ביז איך האב געשפירט אז עס איז מיר אראפ געגאנגען די שנאה אויף איין טאג, בין איך אריין געגאנגען אין כיתה רואיג, און איך האב טאקע ליב געהאט יעדן איינעם.

דעם קומענדיגן טאג האב איך ווייטער געשפירט אין הארץ א שנאה אויף יענע קינדער, בין איך נאכאמאל געגאנגען צום וואסער, און נאכאמאל געוויינט און געבעטן דעם אייבערשטן, אזוי האב איך געטון יעדן אינדערפרי, ביז איך האב באַמַת ליב געהאט מיין גאנצע כיתה.

מען דארף גיין שלאפן באצייטנס

דער ראש ישיבה האט נאכאמאל איבער גע'חזר'ט: א מלמד טאר נישט גיין צו קיין שמחות בינאכט; אז דו האסט יעדע פאר טעג אן אנדערע פעטערס חתונה, זאלסטו נעמען פאר דעם יאר אן אנדערע מלמד, זאג פאר די אפיס אז דאס יאר קומסטו נישט אין חדר, גיי זוך אן ארבעט פון צאמנעמען די מיסט פון די מיסט קאנעס... ווייל די מענטשן וואס נעמען צוזאם די מיסט קאנעס וואס וועט געשען אויב זיי זענען נעכטן נישט געגאנגען שלאפן באצייטנס? וועלן זיי צעברעכן נאך א קאנע...

דאס איז אן הלכה אין שלחן ערוך (סימן רמה, סעיף יב), אז א מלמד פאר קינדער מוז זיין אויסגערוט, מען דארף שלאפן געהעריג, אז מען שלאפט נישט געהעריג איז מען אן (ד'מנהגו מ'ח), "עשה מלאכת ה' רמיה. אז די שמחה איז אין שטאט קען מען אריין גיין זאגן 'מזל טוב', אבער אויב די שמחה איז אויסער די שטאט, טאר מען נישט גיין, מען דארף גיין שלאפן באצייטנס.

וואס טוט מען מיט א קליין קינד וואס זאגט לינגט?

שאלה

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
ווי אזוי דארף מען זיך פירן מיט א פיר יעריג קינד, וואס האלט אין איין זאגן לינגט, און מאכט אויף מעשיות?

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ב' פֿרשֶׁת צו, ה' ניסן, שְׁנַת תש"פ לפרט קטן
לְכָבוֹד ... נְרוּ יְאִיר,
איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אסאך מאל האבן קינדער מורא צו זאגן דעם אמת, זיי האבן מורא אז מען וועט זיי געבן א שטראף וכו', דעריבער מאכן זיי אויף מעשיות וואס זענען נישט אמת; די עצה פאר דעם איז מען זאל זאגן פאר'ן קינד: "אויב דו וועסט זאגן אמת וועסטו נישט באקומען קיין שטראף, אויב דו וועסט זאגן ליגענט וועט מען דיר דארפן געבן א שטראף", דעמאלט וועלן זיי זאגן דעם אמת.

צום ביישפיל, מען טרעפט אמאל ביי קינדער א טייערע חפץ אדער געלט און ווען מען פרעגט זיי פון וואו זיי האבן דאס, הייבן זיי אן מאכן א מעשה וכו'; דארף מען זאגן פאר'ן קינד: "אויב וועסטו זאגן דעם אמת וועט מען גארנישט טון, אבער אויב וועסטו זאגן ליגענט וועט מען דארפן געבן א שטראף"; מען דארף העלפן דאס קינד זאגן דעם אמת, מען פרעגט: "פון וועם האסטו דאס גע'גנב'ט? פון וואו האסטו דאס גענומען?" ביז די אמת קומט ארויס, דאס קינד איז מודה פון וואו ער האט דאס גענומען, דעמאלט לערנט מען זיי אויס צוריק צו געבן און מען רעדט צו זיי אז מען טאר נישט גנב'ען, מען דערציילט זיי מעשיות איבער די הארבקייט פון גניבה.

דער עיקר זאלסטו געדענקען אז חינוך איז א לאנגע ארבעט, עס גייט נישט אין איין מינוט; חינוך איז א לאנגע וועג אבער ביים סוף איז דאס א קורצע וועג. חקמינו זכרונם לברכה דערציילן (עירובין נג): רבי יהושע בן חנניה האט געזאגט: קיינער האט מיר נישט איבער געקלוגט אזוי ווי דער קינד וואס האט מיר געענטפערט ווען איך האב אים געבעטן ער זאל מיר ווייזן די צייניגאנג צום שטאט, דער קינד האט מיר געזאגט אז עס איז פארהאן צוויי וועגן, א קורצע-לאנגע וועג און א

ווי אזוי בארואיגט מען זיי? און ווי אזוי ברענגט מען אריין אין זיי א קלארע אמונה?

תשובה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יום ב' פֿרשֶׁת בא, ראש חודש שבט, שְׁנַת תש"פ לפרט קטן
לְכָבוֹד ... נְרוּ יְאִיר.

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.
ווען עס פליען ראקעטן פון די אראבער דעמאלט איז שוין אביסל שפעט צו בארואיגן קינדער וכו'; די ריכטיגע וועג אריין צו ברענגען אמונה אין זיך און אין די שטוב, איז דורך רעדן פסדר פון אמונה. נאך בעפאר עס פליען די ראקעטן וכו', ווען עס איז אלעס גוט, און אלעס איז אין בעסטן ארדענונג - דעמאלט דארף מען איינפלאנצן אמונה, נאכדעם ווען עס גייט אריבער שווערע צייטן השם ישמרנו האט מען כח זיך צו דערהאלטן.

מען דארף אסאך רעדן פון אמונה ביז מען איז זוכה צו האבן אמונה; דער הייליגער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב, סימן מו): "האמונה תולה בפה של אדם", אזוי ווי עס שטייט אין פסוק (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפי", דוד המלך זאגט, מיט מיין מויל דערצייל איך פונעם אייבערשטן; אז מען רעדט פון אמונה איז דאס אליינס אמונה און דאס ברענגט מען זאל האבן אמונה. מען דארף שטענדיג רעדן פונעם אייבערשטן, ווען מען קען נאר זאל מען דערמאנען דעם אייבערשטן; מען פרעגט דיר: "וועסטו קומען היינט נאכט?" ענטפער נישט: "נא, נאר ענטפער: "מיט'ן אייבערשטן'ס הילף"; מען פרעגט דיר: "וואס מאכסטו? וואס הערט זיך?" ענטפער נישט: "גוט", ענטפער: "ברוך השם, געלויבט דעם אייבערשטן", דאס גייט אריין צוביסליך אין זיך, אין די ווייב און אין די קינדער, אזוי פאלט אוועק אלע פחדים און אלע שרעק.

רעד צו דייע קינדער ווען זיי זענען נאך יונג און קליינטשיג אסאך דיבורי אמונה, דורכדעם וועלן זיי נישט מורא האבן פון קיין שום זאך אויף די וועלט. ווארט נישט זיי זאלן עלטער ווערן; מענטשן מיינען אז קליינע קינדער פארשטייען נישט, מען מיינט אז חינוך הייבט זיך אן מיט גרעסערע קינדער, מען שפירט נאריש צו רעדן צו קליינע קינדער פון אמונה וכו'; עס איז אבער נישט אזוי, אזוי ווי מיר ווייסן די מעשה אז רבי נתן האט אמאל געכאפט א לאנגע שמועס מיט א קינד, האט מען געפרעגט רבי נתן פארנוואס ער פארברענגט צייט מיט א קינד, האט זיך רבי נתן צופלאקט און געזאגט מיט א ניגון: "אט איז מען א קינד, אט איז מען א בחור, אט איז מען א אינגערמאן און אט פירט מען שוין צו די קבורה"; ווי איינער זאגט, וואס זאגסטו ער איז א קינד, א שאד צו פארברענגען צייט מיט אים, מען געבט זיך א דריי און מען איז שוין אן אלטער איד, פארזעצונג אין לעצטע עמוד <<<

לאנגע-קורצע וועג; איך האב נישט פארשטאנען וואס ער מיינט, האט מיר דער קינד מסביר געווען, אז עס זענען פארהאן צוויי וועגן, איין וועג זעט אויס צו זיין אין אנהייב גרינג אבער שפעטער איז דאס א לאנגע שווערע וועג, מען קען נישט אנקומען צום שטאט, נאכדעם איז פארהאן א שווערע וועג אבער ביים סוף איז דאס גרינג; דאס איז חינוך, ווער עס ארבעט שווער ביים אנהייב, ווען די קינדער זענען קליין געבט ער זיך אפ מיט זיי, אפילו עס איז שווער, עס איז נישט גרינג - דאך ארבעט ער מיט די קינדער, וועט ער ביים סוף האבן א גרינגע ארבעט, ער וועט זען נחת ביי זיי, אבער אז מען נעמט די גרינגע וועג אין אנהייב, מען איז נישט מתנהג די קינדער, מען לאזט זיי טון וואס זיי ווילן, וועט ביים סוף זיין זייער שווער.

זעל פולם דארף מען אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויף גוטע קינדער; מוהרא"ש האט דערציילט, א איד איז אמאל געקומען צום הייליגן חפץ חיים זכותו יגן עלינו בעטן א ברכה אויף גוטע קינדער, האט דער הייליגער חפץ חיים גענומען א תהלים וואס איז געווען אויפגעבלאזן פון נאסקייט און דאס געוויזן פאר דעם איד און אים געזאגט: "דאס איז דער תהלים פון מיין מאמע עליה השלום, וואו זי פלעגט רעדן טאג וויינען צום אייבערשטן זי זאל זוכה זיין צו גוטע קינדער, אזוי איז מען זוכה צו גוטע קינדער".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו זען אסאך נחת פון דייע קינדער.

(קונטרס עצתו אמונה חג הפסח, תש"פ)

ווי אזוי בארואיגט מען די קינדער ווען עס פליען דאקעטן?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
א גרויסן יישר כח פאר אלע זיסע געשמאקע שיעורים, דער אייבערשטער זאל איך געבן אסאך כח ווייטער אנצוגיין מיט די הייליגע ארבעט.

איך וואוין אין דרום ארץ ישראל, וואו עס פליען אסאך מאל אריין ראקעטן פון די אראבער, און מען דארף לויפן זיך באשיצן. די קינדער ווערן זייער דערשראקן פאר דעם, זיי הויבן אן פרעגן קשיות פארנוואס דער אייבערשטער טוט דאס פאר אונז, און דאס גלייכן. ווי אזוי איז מען מחזק די קינדער?

חינוך אפטיילונג
אויף קול ברסלב
צו הערן אלע שיעורים אויף חינוך
פון דער ראש ישיבה שליט"א
אויף קול ברסלב
דרוקט: 2-4-1
שמעו ותחי נפשכם

קומענדיגע וואך
אין די בריוו אפטיילונג

- איז גענוג בלויז צו בעטן דעם אייבערשטן אויף גוטע קינדער?
- ווי אזוי געבט מען זיך אן עצה מיט א פאר'חלומ'ט קינד?

אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא קמא דז'): "מטבע של אברהם אבינו - זקן וזקנה מצד אחד, וזקנה וכתולה מצד אחר", אברהם אבינו האט געהאט א מטבע וואס פון איין זייט איז געווען א בילד פון א אינגל מיט א מיידל און פון די אנדערע זייט איז געווען א בילד פון אן אלטער איד מיט א אלטע אידענע; מוהרא"ש זאגט אז אברהם אבינו האט געלעבט מיט די מחשבה: 'אט איז מען א פחור און אט איז מען שוין אן אלטער איד, אט איז מען א מיידל און אט איז מען אן אלטע אידענע'.

אז מען וויל פועל'ן ביי קינדער דארף מען רעדן צו זיי ווען זיי זענען נאך יונג, דעמאלט איז א צייט וואס זיי זענען נאך ריין, דעמאלט ווערט אריין געקריצט די אמונה אין זיי, שפעטער ווען עס גייט אריבער שווערע צייטן קומט ארויס זייער אמונה און זיי האבן נישט מורא פון קיין שום זאך.

דער אייבערשטער זאגט (ויקרא יז, ט-ח): "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו", וואויל איז דעם וואס פארלאזט זיך אויפ'ן אייבערשטן וועט אים דער אייבערשטער נישט פארלאזן, "והיה כעץ שתול על מים", דער איז גלייך צו א בוים וואס איז איינגעפלאנצט געבן וואסער, "ועל יוכל ישלח שרשיו", ער איז ווי א בוים וואס די ווארצלען זענען איינגעטינקען אין וואסער, "ולא יראה כי יבא חם", עס וועט אים נישט שאטן קיין הייסע טעג, "והיה עלהו רענן", די בלעטער האלטן זיך שטענדיג פריש, "ובשנת בצורת לא ידאג", ווען עס איז דא א טריקעניש וועט ער נישט זארגן, "ולא ימיש מעשות פרי", ער וועט שטענדיג ארויסגעבן פיינע פרוכט, אזוי איז דער וואס לעבט מיט אמונה און פארלאזט זיך אויפ'ן אייבערשטן, גארנישט וועט אים נישט דערשרעקן.

וואויל איז דעם וואס רעדט פון אמונה און פלאנצט דאס איין אין זיינע קינדער, וועט ער זען שיינע ליכטיגע דורות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלקסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

... (קונטרס עצתו אמונה פרשת בא, תש"פ)

אריינלייגן ווארעמקייט אין די קינדער בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת תרו, ל"א שבט"ם, י"ז שבט, שנת תשפ"ג לפרט קטן לכבוד ... גרו יאיר, מלמד בקרית ברסלב איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

לייג אריין אין די קינדער זיי זאלן דאווענען אויפ'ן קול און זיך שאקלען ביים דאווענען, זיי זאלן נישט שמועסן מיט חברים ביים דאווענען.

איך וויל זאלסט אריינלייגן ווארעמקייט אין די קינדער, זיי זאלן זיין ווארעם צו די מצות, נישט קאלט און טון די מצות מיט א קאלטקייט. זיי זאלן דאווענען מיט א ברען, אזוי ווי דער רבי האט געוואלט. ווען דער רבי איז געקומען אין ברסלב וואוינען, האט ער געזאגט: "איך וויל צוריק מחדש זיין די וועג ווי אזוי די אמאליגע חסידים האבן געדאווענט, מיט א פייער און א פלאקער".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלקסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

... (קונטרס עצתו אמונה 290, פרשת תרומה תשפ"ג)

קינדער זענען נישט חברים מיט די עלטערן

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א

קודם כל א גרויסן יישר ב"ח פאר די הערליכע קלארע שיעורים. איך הער עס אויס יעדע נאכט, און עס געבט מיר אמת'ע חיזוק און חשק פאר'ן קומענדיגן טאג. דער אייבערשטער זאל איך געבן ווייטער ב"ח אנצוגיין מיט די הייליגע ארבעט.

דער הייליגער רבי זאגט (שיחות ה"ן סימן בט) אז עס איז א סגולה פאר קינדער אז מען זאל נישט צופיל שפילן מיט זיי, איך האב געוואלט פארשטיין פשט אין דעם, און ווי אזוי דאס ארבעט.

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת וישב, י"ט כסליו, שנת תשע"ט לפרט קטן מרת ... תח"י

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאס וואס איר פרגעט פשט אין די ווערטער וואס דער רבי זאגט (שיחות ה"ן, סימן ט): "מסגל יותר לבנים להיות רחוק מהם לבלי להיות דבוק בהם, לשעשע בהם בכל פעם, רק לבלי להסתפל עליהם כלל", עס איז א סגולה פאר די קינדער מען זאל זיך נישט צו סאך שפילן מיט זיי און זיי נישט צערטלען; איר ווילט דאס פארשטיין.

וויסן זאלט איר אז קינדער נוצן אויס די שוואכקייט פון די עלטערן; היות עלטערן האבן זייער ליב זייערע קינדער און שפילן זיך מיט זיי וכו' דערפאר שפילן די קינדער ווי די עלטערן זענען זייערע חברים, דאס פרגעט אז זיי זאלן

טאנצן און שפרינגען אויף די עלטערנס קאפ און זיי נישט פאלגן. אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (ברכות לב): "א לייב ברומט נישט ווען מען געבט אים צו עסן שטרוי, ער ברומט ווען ער עסט פלייש"; דער כלל זאלט איר גוט געדענקען: "ווי מער מען געבט פאר איינעם, אלץ מער שטויסט ער נאכדעם", ווי מער מען געבט פאר קינדער אלץ מער שטויסן זיי נאכדעם די עלטערן; דעריבער האט דער רבי געזאגט אז מען זאל זיך נישט צופיל שפילן מיט די קינדער ווייל דאס וועט מאכן אז זיי זאלן נישט אויפנוואקסן וכו'.

עס איז זייער א שווערע שיחה מקיים צו זיין, ווייל ווער האט נאך אזוי ליב קינדער ווי זייערע עלטערן, דערפאר שפילט מען זיך מיט זיי וכו' און די קינדער נוצן דאס נאכדעם אויס. צום ביישפיל, ווען עס קומט צו לייגן שלאפן די קינדער קען מען זיי נישט לייגן שלאפן ווייל זיי פאלגן נישט וכו' און נאכדעם קען מען נישט אויפשטיין ציטליך.

נאך א שיחה איז דא פון רבי'ן: "א קינד קיישט מען נישט און א קינד שלאגט מען נישט"; מוהרא"ש איז מסביר אז דאס גייט צוזאמען, ווי מער מען קיישט - דאס הייסט מען שפילט זיך מיט די קינדער ווי חברים ווען זיי מער צעווילדעוועט, זיי פאלגן נישט ווען מען רעדט צו זיי, ביז מען הייבט זיי אן צו שלאגן; אז מען וואלט נישט אנגעהויבן מיט קישן וואלט מען נישט געדארפט שלאגן.

אויב עלטערן ווילן מצליח זיין מיט זייערע קינדער דארפן זיי ווייזן פאר די קינדער אז זיי זענען נישט זייערע חברים; קינדער דארפן וויסן אז טאטע מאמע זענען נישט זייערע חברים. א ווארט פון טאטע איז א ווארט; "יא" איז "יא", און "ניין" איז "ניין".

פארשטייט זיך אז מען דארף אסאך בעטן דעם אייבערשטן אויף גוטע קינדער, און עלטערן דארפן פארגיסן טרען פאר די קינדער; קינדער זענען צוגעגליכנט צו ביימער, ווי מער מען באוואקסן זיי מיט תפילות אלץ שענער וועלן זיי וואקסן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים

... (קונטרס עצתו אמונה פרשת מקץ, תשע"ט)

צו באקומען וועכנטליך דעם גליון, ביטע שרייבט צו: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (פרוייען) - שיעורים; מעשיות פון תפלה; רעסעפיס; און נאך 845-351-9060 / 212-444-9169 ארץ ישראל 0797040069 / ענגלאנד 03303502363 / קאנאדא 438-320-9090 חיזוק יומי אימעיל chizikyomi@gmail.com / טעלעפאן מעסידזשינג 347-630-2876

קול ברסלב - שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; מעשיות פון תפלה און נאך 212-444-9191 / 845-351-0910 ארץ ישראל 0797040066 / ענגלאנד 03303502361 / קאנאדא 4383008080 בעלגיע 3235003461 / ארגענטינע 11552354370